

Beszámolók □ Szemlék □ Referátumok

Az "információ – áru" elv érvényesítésének jogszabályi lehetőségei Csehszlovákiában

Csehszlovákiában is mindinkább úgy vélekednek, hogy a tájékoztató tevékenység megújításának – kiszélesítésének és elmélyítésének – fő útja módja az "információ – áru" elvének érvényesítése. Az erre való ösztönzéseket a konzervatívok gyakorta azzal hátrítják el, hogy nincsenek meg hozzá a megfelelő jogszabályok.

Itt ismertetett cikkünk – némi jogszabályszerkezeti ismeretterjesztést követően – azt mutatja ki: nincs igazuk a joghiányt emlegetőknek. Ellenkezőleg: a meglévő jogszabályok nagyon is korrektil szabályozzák ezeket a kérdéseket.

Szerzőnk fő törekvése a gazdasági szerződéskötések általános és speciális, azaz konkrétan a tudományos-műszaki tájékoztatásra vonatkozó szabályainak bemutatása. Ez utóbbiak közül különösen

fontos a 181/1982. Sb., a 21/1985. Sb. és a 49/1985. Sb. számú utasítás. A szabályozás naprakészségét mi sem mutatja jobban, minthogy a 49/1985. Sb. sz. utasítás a számítógépes szolgáltatásokkal kapcsolatos szerződéskötésekről intézkedik.

Mi a teendő? Ez: "a legközelebbi jövőben ... nem új jogszabályok kiadására kell törekedni, sokkal inkább a meglévő jogi lehetőségek következetes realizálására".

/MAŠTALKA, J.: *Hospodářskoprávní vztahy v oblasti vědeckých, technických a ekonomických informací v souvislosti s obecně závaznými právními předpisy platnými na tomto úseku.* = *Československá informatika*, 29. köt. 3. sz. 1987. p. 65–69./

(Futala Tibor)

Az információ értékének kettős megközelítése: a használati érték és a csereérték

Az információ gazdasági kérdései az információtudományban

Az információs rendszerek és termékek előállításának költségeit viszonylag könnyű értelmezni és mérni; a gondok az "információs erőforrások" és az "információs áruk" mérésénél kezdődnek. Az utóbbi területre vonatkozó kiterjedt kutatások ellenére az újabb közgazdasági vizsgálatok sem voltak képesek olyan gyakorlati eljárást kialakítani, amely szélesebb körben alkalmas lehetne az információ értékének megállapítására.

Az információ egyedi erőforrás a többi erőforráshoz képest. A politológus *Cleveland* rámutat arra, hogy:

1. Az információ emberhez kötődik, csakis az emberi érzékelés által létezik.
2. Az információ kiterjeszhető. Szabad áramlása maximalizálja a felhasználást, de ez számos esetben azoknak az érdeke ellen szól, akiknek értékes információjuk van. Mégis, a használhatatlan információk tömege ezt a megfontolást néha kérdésessé teszi.